

Masarykova univerzita
Fakulta sociálních studií

Diplomatický protokol

Ivana Hlavsová

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Blok 1

Úvod do kursu, obsah, ukázky
Diplomacie – definice, význam
Struktura a druhy diplomacie
Diplomatický protokol – definice, historie

Blok 2

Diplomatické vztahy, uznání států
Orgány státu pro mezinárodní vztahy v ČR – vnitřní, vnější

Blok 3

Vídeňská úmluva o diplomatických stycích:

Zřízení diplomatických styků a misí a jejich poslání

Kategorie zastupitelských úřadů a diplomatických zástupců

Počátek a konec diplomatické mise

Diplomatický sbor

Listiny – pověřovací a odvolací, konzulský patent, diplomatická listina

Blok 4

Výsady a imunity diplomatických misí

Zvláštní mise, stálé mise

Vídeňská úmluva o konzulárních stycích:

Konzulové a konzulární úřady

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Blok 5

Role diplomata – osobnost, postavení, úkoly
Struktura a fungování české zahraniční služby

Blok 6

Diplomatická komunikace
Diplomatická korespondence a písemnosti
Mezinárodní smlouvy
Diplomatické mezinárodní konference

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Blok 7

Diplomatický protokol – definice, historie

Diplomatické procedury a ceremonie

zahájení a ukončení diplomatické mise vedoucího zastupitelského úřadu v ČR

oslava státního svátku ČR

inaugurace prezidenta republiky

setkání ústavních činitelů s diplomatickým sborem

státní pohřeb

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Blok 8/9

Řády a vyznamenání
Protokolární praxe v ČR
Etiketa – pozdrav, oslovení, představování
vizitky

Blok 9/10

druhy společenských podniků, pozvání a pozvánky, organizace,
stolování
dary
oblékání
slavnostní příležitosti
Používání a vyvěšování vlajek

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Literatura

Ralph G. Feltham: Příručka diplomata

Zdeněk Veselý: Diplomacie (teorie – praxe – dějiny)

Ivan Šroněk: Diplomatický protokol a praktické ukázky společenské etikety

Eileen Denza: Diplomatic Law – a commentary on the Vienna Convention on Diplomatic Relations

MZV: Diplomatická praxe I

MZV: Diplomatická praxe II

MZV: Diplomatická korespondence

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Blok 1

Diplomacie

Posel, vyjednaváč

Zvláštní vyslanci

Zárodky zdvořilostí a ceremoniálů

Diploma – diplomat

Legatus, orator

Nuncius, procurator

Ambaxiator

Kniha obřadů císaře Porfyrogeneta, 10. stol.

Prvopočátek stálých diplomatických zastoupení

Excelece

Mimořádný a zplnomocněný

Pořadí

Vídeňský reglement o třídách diplomatických zástupců

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„Diplomacie je aplikace důvtipu a taktu na řízení oficiálních vztahů mezi vládami nezávislých států, vztahující se občas také na jejich vztahy s vazalskými státy.“
(E. Satow)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„Řízení mezinárodních vztahů prostřednictvím jednání; metoda, kterou jsou tyto vztahy regulovány a řízeny velvyslanci a vyslanci; zaměstnání či umění diplomata.“
(Oxford English Dictionary)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„Diplomacie je proces řízení komunikace mezi státy prostřednictvím oficiálně uznaných zástupců. Komunikace je většinou mezi státy – a to buď mezi jejich představiteli nebo mezi diplomaty – nepřetržitá, chrání státní zájmy a redukuje konflikt. Diplomacie je převažující dimenzí zahraniční politiky státu se zahraničními ministry a jejich diplomaty žijícími v cizině, plnícími státní úkoly.“

(C. Henderson)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„Umění získat to, co chce člověk mít, aplikované na zahraniční politiku.“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- několikerý význam
- protiklad síly
- vztahy mezi státy
- vztahy mezi státem a mezinárodní organizací
  - umění komunikace
  - diplomatické styly
  - věda, umění
  - roviny diplomacie: dějiny, teorie, praxe

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Struktura a druhy diplomacie

podle zaměření

podle úrovně jednání

podle metod a prostředků

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Diplomatický protokol

Význam slova PROTOKOL

Definice

*Formální, nikoli věcná stránka diplomatických styků
Pravidla, etiketa a ceremoniál ve styku mezi diplomatickými
představiteli států*

Proč?

Čím se zabývá

Historie

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Blok 2

Diplomatické vztahy, uznání států

Orgány státu pro mezinárodní vztahy v ČR – vnitřní, vnější

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Diplomatické vztahy, uznání států

znaky státu

uznání státu

konstitutivní X deklaratorní

de facto X de iure

další formy a aspekty uznání státu

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Diplomatické vztahy

= aktivní naplňování diplomatických vztahů

aktivní a pasivní právo vyslanectví

navázání diplomatických styků

navázání konzulárních styků

reciprocita

komunikace mezi státy, které se neuznaly

které nenavázaly diplomatické styky

přerušování diplomatických styků

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Mezinárodní organizace

noví aktéři mezinárodních vztahů

diplomatické styky mezi státy a mezinárodními organizacemi

Evropská unie

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Orgány státu pro mezinárodní vztahy v ČR

Historický vývoj

EU

Historický vývoj v českém státě

Vnitřní orgány v ČR

MZV

Zahraniční orgány státu pro mezinárodní vztahy

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ